

EUROPEAN COMMISSION
DIRECTORATE-GENERAL ENERGY AND TRANSPORT
New Energies & Demand Management
Promotion of Renewable Energy Sources & Demand Management

Bruksela, 1 stycznia 2003

**THE EUROPEAN
MOTOR CHALLENGE PROGRAMME**
WYTYCZNE DLA PARTNERÓW

Contents

1. Cel i zakres Programu Motor Challenge.....	3
2. Zakres odpowiedzialności uczestników Motor Challenge.....	3
3. Korzyści wynikające z udziału w Motor Challenge	8
4. Pozostałe informacje	9

Wprowadzenie

Znacząca poprawa efektywności wykorzystania energii przez użytkowników końcowych jest kluczowym elementem polityki energetycznej i ekologicznej UE. Cel ten jest uznawany przez wszystkie kraje członkowskie. Dyrektoriat Generalny ds. Energii i Transportu Komisji Europejskiej wnosi swój wkład do procesu realizacji tego celu, poprzez szereg działań programowych w ramach Programu SAVE i jego kontynuacji w ramach programu „Intelligent Energy for Europe”.

Program Motor Challenge (zainicjowany w roku 2003) stanowi jedno z tych działań, ukierunkowane w sposób szczególny na przemysłowe wykorzystanie energii elektrycznej w układach napędowych z silnikami elektrycznymi. W niniejszych wytycznych określono podstawowe ramy i zasady Programu. Wytyczne są związane z odrębnymi dokumentami modułowymi, ukierunkowanymi na układy sprężarek powietrza, układy pompowe, układy wentylatorowe, napędy (silniki elektryczne i regulatory prędkości) oraz przekrojowy moduł obejmujący politykę zarządzania, mającą zastosowanie do wszystkich wyszczególnionych grup układów z silnikami elektrycznymi.

Konstrukcja programu Motor Challenge pozwala na to, aby pozostawał:

- Elastyczny i otwarty w sposób umożliwiający jego zastosowanie w bardzo zróżnicowanych sytuacjach występujących u użytkowników,
- Dostatecznie dokładny tak, aby przedsiębiorstwa, które w nim uczestniczą osiągały znaczącą część spośród potencjalnie możliwych oszczędności energii,
- Możliwy do adaptacji do różnorodnych programów krajowych i programów lokalnych agencji.

Program Motor Challenge opiera się na uczestnictwie dobrowolnym, określonym przez każde z uczestniczących w nim przedsiębiorstw i organizacji, na podstawie rekomendacji przedstawionych w dokumentach modułowych Programu Motor Challenge, obejmujących rozmaite aspekty efektywności energetycznej elektrycznych zespołów napędowych.

1. Cel i zakres Programu Motor Challenge

Program Motor Challenge jest programem Komisji Europejskiej. Udział w programie jest dobrowolny. Ma on na celu pomoc przedsiębiorstwom w poprawieniu efektywności energetycznej w stosowanych przez nie elektrycznych układach napędowych. Każde przedsiębiorstwo lub organizacja, które planują mieć swój udział w celach programu Motor Challenge, mogą w nim uczestniczyć.

Przedsiębiorstwa, które stosują elektryczne układy napędowe mogą ubiegać się o status "Partnera". Poprzez Motor Challenge, przedsiębiorstwa te uzyskają, co następuje:

- Pomoc w zdefiniowaniu i opracowaniu Planu działań, mającego na celu redukcję kosztów związanych z energią, przy równoczesnym zachowaniu lub polepszeniu jakości usług,
- Upowszechnienie informacji o wkładzie przedsiębiorstwa w osiągnięcie celów związanych z polityką energetyczną Unii Europejskiej¹.

Niniejszy dokument opisuje korzyści wynikające dla Partnerów, a także zakres ich odpowiedzialności. Należy zauważyć, że organizacje, które życzą sobie pomagać Partnerom programu MCP w osiąganiu tych celów, mogą w ramach programu uzyskać status „Wprowadzającego”².

2. Zakres odpowiedzialności uczestników Motor Challenge

Dla zachowania wiarygodności partnerstwa w programie, należy określić pewne kryteria uczestnictwa. Chociaż nie skutkuje to jakimikolwiek zobowiązaniami prawnymi, to status Partnera wymaga silnego zobowiązania się i istotnego wkładu do realizacji celów Programu Motor Challenge. Partnerzy mogą wycofać się z programu w dowolnym momencie, bez wynikających z tego obciążeń.

Przedsiębiorstwo, które zamierza przystąpić do Programu Motor Challenge powinno podjąć pięć, niżej wyszczególnionych, kroków:

¹ Przez zmniejszenie zużycia energii, przedsiębiorstwa przyczyniają się do:

- Minimalizacji oddziaływania na środowisko, a w szczególności redukcji emisji CO₂,
- Poprawy konkurencyjności przemysłu europejskiego,
- Zmniejszenia uzależnienia od energii z importu, a w efekcie poprawy bezpieczeństwa europejskich źródeł energii.

² Przedsiębiorstwa zainteresowane w uzyskaniu dodatkowych informacji o statusie "Wprowadzającego", zapraszamy do zapoznania się z "Wytycznymi dla Wprowadzających" Programu Motor Challenge.

1. Inwentaryzacja i ocena działających w przedsiębiorstwie elektrycznych układów napędowych.
2. Sformułowanie Planu działań, określającego zakres i rodzaj zobowiązania się ze strony przedsiębiorstwa.
3. Zatwierdzenie Planu działania przez Komisję. Komisja przyznaje przedsiębiorstwu status Partnera.
4. Realizacja Planu działań i opracowanie raportów rocznych dla Komisji.
5. Prolongata statusu Partnera przez Komisję, po zapoznaniu się przez nią z raportem rocznym.

Procedura jest opisana w kolejnych rozdziałach.

Aby osiągnąć dobrą efektywność energetyczną i zapewnić niezawodność i jakość realizacji celów Programu Motor Challenge, konieczne jest, aby przedsiębiorstwo powierzyło zadania dobrze wykwalifikowanym osobom. Osoby te powinny być w pełni kompetentne w zakresie projektowania i obsługi odpowiednich rodzajów układów napędowych z silnikami elektrycznymi i powinny posiadać gruntowną wiedzę na temat poszczególnych ograniczeń działania, wynikających ze specyfiki działalności przedsiębiorstwa.

Zespół inżynierski przedsiębiorstwa można zatrudnić do realizacji pięciu kroków wprowadzających do Programu Motor Challenge. Alternatywnym rozwiązaniem dla przedsiębiorstwa jest wybór opcji pomocy ze strony innej instytucji, na przykład Wprowadzającego³, jako podmiotu w rozumieniu Programu Motor Challenge. Komisja i krajowe punkty kontaktowe mogą dostarczyć listę Wprowadzających do Programu Motor Challenge, którzy oferują tego rodzaju usługę. W niektórych sytuacjach, krajowe punkty kontaktowe, krajowe agencje ds. efektywności energii lub krajowe programy poszanowania energii mogą zaoferować pewien rodzaj pomocy lub wsparcia finansowego.

Należy zaznaczyć, że audyt zewnętrzny nie jest warunkiem złożenia wniosku o status Partnera.

1) Inwentaryzacja i ocena systemów z napędem elektrycznym

Program Motor Challenge i krajowe punkty kontaktowe (wykaz na ostatniej stronie) oferują specjalistyczne materiały, które mogą być pomocne w przedsiębiorstwach, w następujących działaniach:

- Opracowanie inwentaryzacji aktualnego stanu układów z napędem elektrycznym, zainstalowanych w przedsiębiorstwie;

³ Wprowadzający (Endorser) to organizacja publiczna lub prywatna, zmierzająca do osiągnięcia celów Programu Motor Challenge i wyrażająca zgodę na pomoc Komisji i krajowym punktom kontaktowym w promowaniu Programu. Niektórzy Wprowadzający mogą również oferować usługi, urządzenia lub porady na rzecz Partnerów, wspomagając wdrożenie Planu Działania. Należy zwrócić uwagę na fakt, że Komisja nie realizuje procedury „wprowadzania” ani nie gwarantuje jakości usług ani produktów oferowanych przez Wprowadzających („Endorserów”). Dlatego sugeruje się Partnerom, aby sprawdzali jakość i kompetencje wszelkich usługodawców, których mają zamiar zaangażować w związku z działaniami w ramach Motor Challenge.

- Oszacowanie potencjału oszczędności energii wynikającego z ulepszenia urządzeń.

2) Przedsiębiorstwo proponuje Plan Działań, określając zakres i rodzaj swoich zobowiązań.

Na podstawie informacji zebranej w ramach etapu 1) procedury, przedsiębiorstwo podejmuje decyzję o Planie Działań. Plan ten powinien określać **zakres** i **rodzaj** zobowiązań ze strony przedsiębiorstwa. Zobowiązania powinny obejmować propozycję harmonogramu raportowania.

Zakres zobowiązań określa stanowiska produkcyjne, na których zostaną podjęte działania w zakresie poprawy efektywności energii. Przedsiębiorstwo określi, w odniesieniu do wybranych stanowisk i instalacji, rodzaje układów z napędem elektrycznym, których dotyczą podjęte zobowiązania. Zobowiązanie może obejmować niektóre lub wszystkie układy (zwane w tym dokumencie „Modułami”):

- układy sprężania powietrza,
- układy wentylatorów,
- układy pompowe,
- napędy (silniki elektryczne i regulatory prędkości) stosowane w tych układach lub innych urządzeniach mechanicznych.

Zobowiązania ze strony partnera mogą mieć zastosowanie do wszystkich zakładów produkcyjnych w Europie, do niektórych stanowisk lub mogą się ograniczać do pojedynczych warsztatów w jednej lokalizacji.

- **Zobowiązanie kolektywne:** Przedsiębiorstwo otrzyma status „Partnera kolektywnego”, jeśli jego zobowiązania dotyczą większości zużycia energii elektrycznej przez silniki elektryczne (na przykład 2/3 zużycia) we wszystkich należących do niego zakładach na terenie Europy⁴
- **Zobowiązanie lokalne:** przedsiębiorstwo może wybrać jeden lub kilka swoich zakładów produkcyjnych. W tych miejscach może zobowiązać się do poprawy jednego lub kilku modułów.
- **Zobowiązanie ‘warsztatowe’:** Zobowiązanie może się ograniczać do jednego lub więcej stanowisk roboczych w zakładzie produkcyjnym. W takiej sytuacji, zobowiązanie musi dotyczyć tych modułów, które mają większościowy udział w zużyciu energii elektrycznej na takim stanowisku. „Stanowisko” jest fizycznie ograniczoną częścią instalacji produkcyjnej (na przykład w konkretnym budynku), które zostało jednoznacznie zdefiniowane co do funkcji pełnionej w procesie produkcyjnym. Przykład: malarnia w zakładzie montującym samochody.

⁴ Status partnera będzie dotyczył całej korporacji lub ‘warsztatów’ (stanowisk) lub zakładów (lokalizacji) wybranych przez przedsiębiorstwo. Zakres musi być dokładnie określony w proponowanym zobowiązaniu. Jeśli przedsiębiorstwo przystępuje do Programu Motor Challenge w odniesieniu do konkretnej lokalizacji (np. przedsiębiorstwo przystępuje tylko w odniesieniu do instalacji XY w mieście ZZ), to przedsiębiorstwo musi wyraźnie zaznaczyć to we wszystkich materiałach informacyjnych dotyczących Programu Motor Challenge, tj. strony internetowej, katalogów, plakatów itd. Do zobowiązania ze strony przedsiębiorstwa można zawsze dołączyć kolejne stanowiska/zakłady i przejść ze statusu partnerstwa ‘warsztatowego’ lub lokalnego do statusu partnerstwa kolektywnego i na odwrót.

Rodzaj zobowiązania definiuje Plan Działań, jakie przedsiębiorstwo proponuje zrealizować. Plan Działań obejmuje **poszczególne działania, jakie** zostały ocenione i co do których podjęto decyzje realizacyjną (inwestycje mające na celu ulepszenia lub wymianę urządzeń, ulepszenia w zakresie utrzymania itp.). Plan Działań powinien obejmować zalecenia wynikające z dokumentów modułowych dotyczących układów sprężania powietrza, wentylatorów, pomp i napędów, w stopniu dotyczącym „zakresu” zobowiązania. Te dokumenty zawierają wytyczne dla typowych działań, zalecanych dla i / lub oczekiwanych ze strony partnerów.

Dodatkowo, oprócz opisanych działań, zachęca się partnerów (jakkolwiek nie jest to wymagane) do ustalenia **ogólnych zasad** w sposób opisany w module „Polityka zarządzania”. Ten moduł zawiera propozycję narzędzi, które mogą być pomocne w uczynieniu efektywności energetycznej elementem składowym systemu priorytetów zarządzania, w każdym kroku cyklu życiowego układów z napędem elektrycznym: przy projektowaniu, wyborze podzespołów systemu, instalacji systemu, eksploatacji bieżącej i utrzymaniu.

Plan Działań powinien obejmować opis raportu rocznego, jaki partner zamierza przedłożyć Komisji. Zaproponowany schemat raportowania powinien uwzględniać zalecenia i formaty według odnośnych dokumentów modułowych. Komisja i krajowe punktu kontaktowe mogą pomóc potencjalnym partnerom przy określaniu zakresu i rodzaju podejmowanych przez nich zobowiązań.

W ramach Planu Działań przedsiębiorstwo powinno desygnować osobę odpowiedzialną za zapewnienie realizacji planu i za komunikację z Komisją Europejską i krajowym punktem kontaktowym⁵. Ta osoba powinna:

- Sprawdzać, czy opracowano i zastosowano narzędzia i politykę zarządzania, prawidłowe dla wdrożenia programu;
- Składać na ręce zarządu przedsiębiorstwa raporty o postępie działań;
- Przygotowywać raporty dla Komisji.

3) Zatwierdzenie zobowiązań przez Komisję. Przyznanie statusu Partnera.

Zaproponowane zobowiązanie (zakres i rodzaj wg Planu Działań, wraz z procedurą raportowania) powinny zostać przedłożone w Komisji (adresy na ostatniej stronie), z kopią do krajowego punktu kontaktowego⁶, gdzie plan zostanie zweryfikowany pod względem tego, czy:

- bierze pod uwagę podstawowe zalecenia odnośnych dokumentów modułowych Programu Motor Challenge;
- obejmuje większość technicznie i ekonomicznie wykonalnych opcji oszczędności energii określonych w procedurach audytowych;
- zawiera zadowalającą propozycję procedury raportowej.

Komisja zatwierdza plan lub wyjaśnia przyczyny jego niezatwierdzenia.

⁵ Tam, gdzie ma to zastosowanie.

⁶ W krajach, gdzie krajowe punkty kontaktowe nie zostały zorganizowane, materiał należy przedstawiać tylko Komisji.

Jeśli plan zostaje zatwierdzony, to Komisja przyznaje przedsiębiorstwu status Partnera MCP, wraz z wszelkimi związanymi z tym przywilejami.

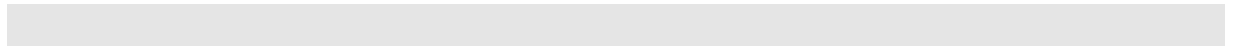
4) Partner realizuje Plan działania i przedkłada roczne raporty Komisji

Partner realizuje swój Plan Działań i przedstawia Komisji oraz w krajowym punkcie kontaktowym roczne raporty o postępie prac, zgodnie z procedurą (harmonogramem) raportowania zaproponowanym przez Partnera w Kroku 2. Partner może uzyskać pomoc w opracowaniu raportu. Pomocy może udzielić instytucja zewnętrzna, na przykład Wprowadzający (Endorser).

Obowiązkowa jest zgodność każdej akcji lub projektu, które mają być podjęte w ramach Programu, z obowiązującymi regulacjami prawnymi gminnymi, krajowymi i lokalnymi.

5) Komisja ocenia raport roczny i aktualizuje status Partnera

Komisja sprawdza raport roczny przedstawiony przez Partnera i po zatwierdzeniu aktualizuje status Partnera. Wypełnienie zapisów Planu Działań może być przedmiotem weryfikacji. Jeśli raport nie zostaje zatwierdzony, to Komisja uzasadnia dlaczego. Jeśli realizacja planu działań przedsiębiorstwa jest wyraźnie gorsza niż uprzednio uzgodniona, lub jeśli przedsiębiorstwo nie wypełnia wymogów co do raportowania, Komisja zastrzega sobie prawo do przedterminowego zakończenia udziału przedsiębiorstwa w Programie Motor Challenge.

3. Korzyści wynikające z udziału w Programie Motor Challenge

Partnerzy Programu Motor Challenge mogą uzyskać pomoc, radę i wsparcie techniczne ze strony Komisji i w wyniku współpracy z krajowym punktem kontaktowym. Pomoc ta może dotyczyć sformułowania i realizacji Planu Działań w zakresie oszczędności energii w układach z napędem elektrycznym⁷. W Programie Motor Challenge kładzie się nacisk na systemy sprężania powietrza, wentylatorowe i pompowe, co do których wykazano, że charakteryzują się znacznym potencjałem technicznym i ekonomicznym w zakresie oszczędności energii. Przez realizację Planu Działań, firmy będą posiadały możliwość:

- utrzymania lub polepszenia zarówno niezawodności jak i jakości pracy przedmiotowych systemów napędowych,
- osiągnąć znaczną część technicznie i ekonomicznie możliwych oszczędności energii. Plan powinien spełniać kryterium efektywności ekonomicznej, tak aby zaangażowanie niewystarczających zasobów finansowych i ludzkich ze strony przedsiębiorstwa było z jego punktu widzenia uzasadnione.

Ponadto, wysiłki podejmowane przez przedsiębiorstwa będą przedmiotem publicznej kampanii informacyjnej, ukierunkowanej na podniesienie świadomości społecznej w kwestiach związanych z użytkowaniem energii.

- Partnerzy mogą używać logo Programu Motor Challenge⁸. W związku z publikowaniem informacji o swoich działaniach w zakresie oszczędności energii i o swoim wkładzie w ochronę środowiska, Partnerzy mogą używać znaków zaprojektowanych graficznie w tym celu dla Komisji Europejskiej
- Lista Partnerów Programu Motor Challenge, zawierająca opis ich indywidualnego wkładu do tego Programu, będzie szeroko publikowana (broszury, Internet itp.). Komisja prześle listę Partnerów do krajowego przedstawiciela Programu Motor Challenge (p. paragraf 4, poniżej) i do przedstawicieli państw członkowskich w Komitecie Programu SAVE.
- Partnerzy otrzymają zaproszenia do dostarczenia dokumentacji instalacji pokazowej, którą Komisja Europejska mogłaby opublikować, z podaniem szczegółów dotyczących podstawowego zapotrzebowania (zużycia) energii, opisu przeprowadzonych działań i wynikającego zużycia energii po wprowadzeniu ulepszeń. Komisja Europejska doda do tego oszacowanie unikniętych emisji.
- Stosowne działania ze strony przedsiębiorstwa mogą zostać dołączone do zbioru działań promocyjnych Programu Motor Challenge, takich jak nagrody i katalogi.
- Nagrody Programu Motor Challenge zostaną przyznane wyróżniającym się Partnerom Programu Motor Challenge, w kilku kategoriach.

⁷ W niektórych krajach, programy krajowe (finansowanie ocen lub inna pomoc decyzyjna, mechanizmy fiskalne, porozumienia o dobrowolności uczestnictwa, ...) mogą uzupełniać i ułatwiać uczestnictwo w Programie Motor Challenge. Proszę zapoznać się z bazami danych MCP „Resources” oraz „National Programme”, dostępnymi w Internecie pod adresem <http://energyefficiency.jrc.cec.eu.int/motorchallenge/>

⁸ Posługiwanie się logo musi odbywać się z poszanowaniem ograniczeń określonych w powyższym dziale „Zakres odpowiedzialności”.

4. Pozostałe informacje

Informacje o Programie Motor Challenge można uzyskać na witrynie internetowej:

<http://energyefficiency.jrc.cec.eu.int/Motorchallenge/index.htm>

Dalsze informacje można uzyskać pod adresem:

Paolo Bertoldi, Motor Challenge Programme manager
European Commission, Joint Research Centre,
I-21020 Ispra (Va)
Tel +39 0332 78 9299, Fax. +39 0332 78 9992
e-mail: paolo.bertoldi@cec.eu.int

Informacja o Programie Motor Challenge jest również dostępna w krajowych punktach kontaktowych, wyszczególnionych na załączonej liście.

AUSTRIA

E.V.A.
Otto Starzer
Otto-Bauer-Gasse 6
1060 Vienna
+43-1-586 15 24-19
starzer@eva.ac.at

FRANCE

ADEME
Gérard Chaumain
2, square Lafayette – BP 406
49004 ANGERS Cedex 01
33 2 41 91 40 17
gerard.chaumain@ademe.fr

GREECE

CRES
Dr. Ilias Sofronis
19th km Marathonos Avenue
GR-190 09 Pikermi
+30 160.39.900
sofronis@cresdb.cres.gr

GERMANY

PTJ
Dr. Michael Sachse
+49 2461 61 2735
52425 Jülich
m.sachse@fz-juelich.de

Fraunhofer ISI
Dr. Peter Radgen
Breslauerstr. 48
76139 Karlsruhe
phone +49/721/6809-295
fax. +49/721/6809-272
Email Peter.Radgen@isi.fhg.de

ITALY

ENEA
Dr. Sigfrido Vignati
Via Anguillarese, 301
00060, S. Maria di Galeria, (Roma)
+ 39.06.3048.6469
vignati@casaccia.enea.it

DENMARK

Finn Josefsen
Energistyrelsen
Danish Energy Authority
Amaliegade 44
1256 København K
telf. ++45 33 92 67 00
fax. ++45 33 92 68 34
e-mail: fj@ens.dk

NORWAY

IFE
Thor Henning Gulbrandsen
P.O. Box 40, Instituttveien 18
2027 Kjeller
+47-63 80 63 82
Thor.Gulbrandsen@ife.no

PORTUGAL

ADENE
Fernando Oliveira
Estrada de Alfragide,
Praceta 1, nº 47 / 47 A
2720-537 Amadora
351-21-472 28 42
foliveira@cce.pt

SWEDEN

STEM
Glenn Widerström
Box 310, (Kungsgatan 43)
S-631 04, Eskilstuna
+46 16 544 20 62
glenn.widerstrom@stem.se

SWITZERLAND

ARENA
Jürg Nipkow
Schaffhauserstrasse 34
CH - 8006 Zurich
++41 1362 91 83
juergnipkow@swissonline.ch

UK

Future Energy Solutions
AEA Technology Environment
Dr Hugh Falkner
156, Harwell
Didcot, OX11 0RA
441235433120
Hugh.falkner@AEAT.co.uk

IRELAND

Chris Hughes
Energy Technology Promotion Leader
Sustainable Energy Ireland
Glasnevin, Dublin 9
+ 353 1 8082076
+ 353 1 8372848
Chris.Hughes@irish-energy.ie

EUROPEAN MOTOR CHALLENGE PROGRAMME PARTNERSHIP COMMITMENT SUBMISSION FORM

The organisation/company/institution/authority⁹

.....

declares its willingness to participate in the Motor Challenge Programme and to commit itself to carry out the actions described in the attached Action Plan and to adhere to the general principles described in the Motor Challenge Partner Guidelines.

The organisation, through annual reports, will keep the European Commission informed of the implementation of the Action Plan.

The Name of the Motor Challenge manager appointed by the company is:

Name: _____
Managerial Function: _____
Address: _____
Tel. / Fax: _____ / _____
e-mail/ internet: _____

Director or person authorised to sign for the organisation:

Name: _____
Managerial Function: _____
Address: _____
Tel. / Fax: _____ / _____
e-mail/ internet: _____
Signature _____
Date _____

Please send the signed submission form to :
Paolo Bertoldi
European Commission, Joint Research Centre
TP 450
I-21020 Ispra (VA)

Tel. +39 0332 789299
Fax. +39 0332 789992
E-mail: paolo.bertoldi@cec.eu.int

Please send copy of the signed submission form to the National Contact Point.

⁹ In case of site(s) partnership please indicate clearly the name of the site(s) or shops covered